Maandag, 26 Januari 1942 | DAGBLAD | 59ste Jaargang, No. 3511

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Van Oyen & Helfrich ruimen de Japs op.

Indische vliegtuigen en oorlogsbodems gaan voort systematisch den vijand uit te roeien.
Thailand wil een vette kop in de couranten en verklaart daarom oorlogje aan G. B. en U. S. A.
Weer een schuit aan Amerika's Oostkust getorpedeerd.
Jhr. Michiels van Verduynen benoemd tot Minister zonder Portefeuille.

„TWEE JAAR GELEDEN".

Januari 1940

26. De Russen verbreken de laatste verdedigingsring van de Mannerheim-linie.

27. Het Huis van Afgevaardigden van de Unie van Zuid-Afrika verwerpt met 81 tegen 59 stemmen een voorstel van generaal T. B. M. Hertzog om de oorlog met Duitsland te beëindigen.

28. De Duitse Regering ontkent officieel bij het Vaticaan de beschuldigingen van de vervolging der Poolse Katholieken.

29. Russische vliegtuigen vallen Viborg aan en bombarderen een hospitaal.

30. Hitler spreekt in het Sportpaleis te Berlijn en probeert Minister-President Neville Chamberlain bespottelijk te maken.

31. Prins Ernst Ruediger van Starhemberg, ex-kanselier van Oostenrijk, wordt infanterie-luitenant in het Franse leger.

Februari.

1. De premier van Finland, Kyosti Kallio, doet in het Finse parlement een aanbod voor een eervolle vrede met Rusland.

THAILAND VERKLAART OORLOG.

Een Domei-bericht uit Bangkok deelt mede, dat Thailand de oorlog verklaard heeft aan de Verenigde Staten en Groot Britannië en ogenblikkelijk opdracht heeft gegeven om op te rukken tegen Burma met 100.000 Thai-soldaten, die aan de grens stonden opgesteld. Het bericht zegt, dat de Thai-strijdkrachten samen met de Japanners opereren. Teiji Tsubogami, de Japanse Ambassadeur in Bangkok, zou volgens het agentschap hebben gezegd, dat de Britse luchtaanval op Bangkok de directe reden is voor de oorlogsverklaring. Geen melding werd gemaakt, van het feit, dat de Thaitroepen reeds hulp boden aan de Japanse invasie van Burma, Thailands Westelijke nabuur (Tokio, (AP) 25.1).

DE MOBILISATIE IN AUSTRALIË.

De Australische Minister van Oorlog Francis M. Forde vaardigde de mobilisatie uit van de landsverdediging en breidde de dienstplicht uit met het oproepen van getrouwde mannen onder de leeftijden van 35 jaar en vrijgezellen onder de leeftijd van 45 jaar (Melbourne, (AP) 24.1).

NEDERLANDSE STRIJDKRACHTEN BRENGEN JAPANNERS NIEUWE KLAPPEN TOE.

Gemeld wordt, dat een Nederlandse duikboot een Japanse torpedojager tot zinken bracht en met een torpedo een voltreffer plaatste op een kruiser in de Straat van Makassar. Het communiqué zeide: „Aangezien de duikboot krachtig werd aangevallen door vijandelijke schepen, was het onmogelijk waar te nemen of de kruiser gezonken is als resultaat van deze treffer." Het communiqué gaf ook het verlies toe van een Nederlandse bommenwerper in een aanval, die gisteren werd uitgevoerd op Japanse schepen nabij Balikpapan, waarbij met bommen voltreffers werden geplaatst op 2 kruisers en 1 transportschip. Gemeld wordt, dat de Japanners een vliegveld aanvielen op een niet nader genoemd punt in de Buitengewesten. Geen ongevallen werden veroorzaakt (Batavia, (AP) 26.1).

AMERIKAANS-NEDERLANDSE SUCCESSEN.

Het Hoofdcommando van de Geallieerde strijdkrachten in het Zuidwestelijke deel van de Stille Oceaan meldt het volgende: „Op 25 Januari werd de strijd door de Geallieerde luchtstrijdkrachten tegen een vijandelijk convooi in de Straat van Makassar voortgezet. Amerikaanse vliegende forten brachten een groot transportschip tot zinken en plaatsten een voltreffer op 1 kruiser, terwijl Nederlandse bommenwerpers in totaal 4 voltreffers plaatsten op 2 kruisers en 1 transportschip. Verdere berichten over de Noordamerikaanse marine-strijdkrachten, die het convooi aanvielen, tonen aan dat 5 voltreffers geplaatst werden met torpedo's behalve de schade die door kanonvuur werd aangericht." (Batavia, (AP) 26.1).

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het Militaire Communiqué van gisteren — 25 Januari — luidt: „Japanse troepen landden in Kendari (Celebes) en Balikpapan (Borneo). Onze troepen bieden hevige tegenstand, verdere biezonderheden zijn niet beschikbaar.

Gedurende de laatste dagen was de vijand zeer actief boven de buitenbezittingen. Gistermorgen is onder andere Ambon en omgeving weer gebombardeerd met weinig resultaat voor den vijand. Verder zijn plaatsen in het Oosten van de Archipel gebombardeerd en met machinegeweervuur bestookt, vooral Namleo en Manokivai, doch er is daar weinig materiële schade aangericht. Deze bombardementen eisten evenwel de levens van een vrouw en een kind en er waren enige gewonden.

Te Halong werden 11 personen gedood."

Het communiqué maakt dan nog eens melding van de aanval met zo gunstig resultaat op een Japanse vlootconcentratie in de buurt van Balikpapan, welke reeds Zaterdag per speciaal communiqué is vermeld en voegt hier nu aan toe: „Onze gevechtsvliegtuigen schoten hierbij 2 vijandelijke vliegtuigen neer en de 8 door ons gebombardeerde Japanse schepen werden brandend achtergelaten. Een vliegveld in de buitenbezittingen werd tweemaal door de Japanners aangevallen, wij schoten 3 Japanners neer en beschadigden er 2. Een groot aantal Japanse vliegtuigen viel Palembang aan. Zij werden hevig door onze vliegtuigen aangevallen, die 1 neerschoten en ververschillende andere hevig beschadigden. Onze marine-vliegtuigen deden weer een bom-aanval op de militaire gebouwen te Kuching."

Het militaire communiqué van heden — 26 Januari — luidt: „De vijand zette zijn activiteit boven de buitenbezittingen voort zonder definitieve resultaten te bereiken. Een Nederlandse duikboot heeft 's nachts in de Straat van Makassar geopereerd en een Japanse torpedojager tot zinken gebracht en een kruiser getorpedeerd. Door de hevigheid der Japanse tegenaanvallen was het onmogelijk te constateren of die kruiser is gezonken" (Batavia, G.P.D. 26.1).

VIER VOLTREFFERS.

Zondag hebben Nederlandse vliegtuigen weer een grote aanval op de Japanse scheepsconcentratie bij Balikpapan gedaan, waarbij 4 voltreffers met bommen van 300 kilogram werden geplaatst op 2 Japanse kruisers en 1 troepentransportschip. Al onze vliegtuigen keerden ongedeerd terug (Batavia, G.P.D. 26.1).

OORLOGSCOMMUNIQUE VAN SINGAPORE.

Het communiqué, dat door het Britse Hoofdkwartier te Singapore werd uitgegeven, luidt als volgt: „Hedenmorgen vroeg werd een vijandelijk convooi, waaronder oorlogsschepen en 2 koopvaardijschepen, waargenomen door onze vliegtuigen nabij Endau (85 mijl ten Noorden van Singapore aan de Oostkust).

Gelijk reeds gemeld werd in Endau door onze buitenposten geëvacueerd. Geen vijandelijke activiteit werd gemeld van het gebied bij Mersing.

Verdere biezonderheden van de aanval, welke werd uitgevoerd door een Sikh-bataljon ten Noorden van Kluang op 24 Januari, tonen aan dat de vijandelijke verliezen tenminste 400 man bedroegen, terwijl de onze licht zijn. Het zelfde bataljon legde zich in hinderlaag voor een groep van 200 vijandelijke motorrijders.

Deze werd op de vlucht gejaagd, terwijl 60 werden vernietigd. Te Batu Pahat is de vijand er na hevige gevechten in geslaagd de stad te bezetten.

Bommenwerpers van het Verre Oostelijke commando voerden enkele aanvallen uit op vijandelijke objecten gedurende de nacht. Te Batu Pahat werd ernstige schade aangericht aan militaire objectieven en men zag, dat bommen de startbanen hebben getroffen en beschadigd. Als resultaat van de aanval op de scheepvaart te Muar werd een schip van 600 ton hellende achtergelaten. Bommen troffen ook de steiger en veroorzaakten verschillende branden in het gebied dat werd aangevallen.

Transporten op de weg tussen Muar en Parit Jawa werden met machinegeweervuur bestookt. Onze gevechtsvliegtuigen gingen voort offensieve verkenningsvluchten uit te voeren als steun aan onze landstrijdkrachten. Een transportschip nabij Batu Pahat en schepen bij Psialu werden met machinegeweren beschoten. Hedenmorgen zetten onze gevechtsvliegtuigen de offensieve verkenningsvluchten voort.

Een formatie vijandelijke gevechtsvliegtuigen werd aangevallen en een Marine-O werd beschadigd. Al onze vliegtuigen keerden veilig terug van genoemde operaties." (Singapore, (AP) 26.1).

87 JAPANNERS NEERGESCHOTEN.

Rangoon had luchtalarms om 9.30 uur en 11 uur, doch geen vliegtuigen werden gerapporteerd. Officieel werd medegedeeld, dat 87 Japanse vliegtuigen vernield werden bij aanvallen op Burma en in Geallieerde aanvallen op vijandelijk gebied sedert het begin van de Oorlog in het Verre Oosten. (Rangoon, (AP) 26.1).

PORT MADANG GEËVACUEERD.

De Australische Minister van Oorlog Francis Forde maakte bekend, dat burgers zijn geëvacueerd uit Port Madang aan de Noordkust van Nieuw Guinea. (Melbourne, (AP) 26.1).

DE GEVECHTEN OP NIEUW BRITANNIË.

Australische strijdkrachten, die achter de door de Japanners bezette hoofdstad Rabaul vechten op Nieuw Britannië, hebben gedurende de laatste 2 dagen 11 Japanse aanvallen afgeslagen, zelfs nu de meeste Australiërs de vuurdoop ondergaan en numeriek verre in de minderheid zijn. De Japanners worden krachtig gesteund door vliegtuigen van vliegdekschepen, doch trokken sommige van deze luchtstrijdkrachten terug om andere delen van Nieuw Guinea aan te vallen. (Sydney, (AP) 26.1).

DE AUSTRALISCHE MILITIE IN ACTIE.

De Australische militie is heden voor de eerste maal in actie in de geschiedenis van het Gemenebest, terwijl de Japanners vochten om het houvast te vergroten, dat zij bij het weekeinde op 3 plaatsen gewonnen hadden op de eilandenreeks, welke het continent beschermt. De waarnemende Premier Francis Forde waarschuwde, dat een Japanse poging om het Australische vasteland te invaderen elk ogenblik kan plaatshebben en maakte bekend, dat de militie geworpen is tegen de Japanse landingstroepen op de Australische eilanden Nieuw Britannië en Nieuw Ierland. (Melbourne, (AP) 26.1).

WAT HET DUITSE HOOFDCOMMANDO ZEGT.

Het Duitse Hoofdcommando deelde mede, dat Duitse bommenwerpers Britse vlooteenheden onderschepten in de Middellandse Zee ten Noorden van Tobruk en voltreffers plaatsten op een lichte kruiser. In Noord-Afrika achtervolgden Duitse en Italiaanse troepen den geslagen vijand en brachten hem nieuwe ernstige verliezen toe (Berlijn, (AP) 26.1).

NOORSE TANKER TOT ZINKEN GEBRACHT.

Het Noordamerikaanse Departement van Marine maakte bekend, dat de Noorse motortanker „Varanger" van 8.510 bruto ton om 3.10 uur nabij de Atlantische kust door 3 torpedo's van een vijandelijke duikboot tot zinken is gebracht. De gehele bemanning van 40 man is gered (Washington, (AP) 25.1).

Het nieuws van vandaag.

Amerikaanse radio-stations laten tegenwoordig vaak bij hun nieuwsuitzending aan het Nederlands Indische nieuws de mededeling voorafgaan, dat thans het beste nieuws van de dag komt. In de plaatselijke cinema's kan men zo iets ook wel eens horen. En „Time" van vandaag heeft Hein ter Poortens conferfeitsel op de omslag getekend (hij lijkt op een bekend iemand op Curaçao, alleen moest hij dan een cigaret in de mond hebben). Ook vandaag is het nieuws uit Nederlands Oost Indië inderdaad het beste. Toen de Japanners op 7 December hun aanval inzetten, lieten zij ons Indië nog met rust. Doch Indië begreep, dat de eerste klap een daalder waard is en liet er geen gras over groeien die eerste klap toe te brengen. De eerste klap is inmiddels door 50 volgende klappen gevolgd, voor elke dag één, en alle even raak. De 2000 vliegtuigen, die volgens Kerstens' zeggen, in Indië beschikbaar zijn, opereren samen met de Indische marine: 5 kruisers, 7 destroyers, 22 duikboten. In de Straat van Makassar ging er nu weer een Japanse torpedojager aan; een kruiser werd ook getorpedeerd, doch daar de duikboot naar beneden moest gaan om zelf niet beschoten te worden, weet men niet, of deze kruiser ook soms gezonken is. Nederlandse vliegtuigen, hebben nog weer 2 Japanse kruisers en een transportschip behandeld. In „De afgelopen Week" komt Indië's positie ook enkele malen te berde. Het is te hopen, dat Lodewijk H. van Oyen, de commandant van de Indische luchtmachten, de beschikking krijge over meer vliegtuigen, teneinde zijn werk voort te zetten.

Verdere punten van belang bij de krijg in het Verre Oosten zijn Nieuw Britannië, waar nog hevig gevochten wordt (blz. 3) en Burma, waartegen thans ook de Thai's optrekken met 100.000 man. Thailand heeft bovendien de oorlog verklaard aan Groot Britannië en de Verenigde Staten! (blz. 1).

Op Batan, het schiereiland dat de noordkust van de baai van Manilla beschermt, houden de Amerikanen nog stand (blz. 1). Op Malakka moest moest men Batu Pahat opgeven (blz. 1).

In Rusland blijft de opmars naar het Westen voortgaan De belangrijke spoorlijn van Moskou naar de Oostzee (Riga) wordt stukje voor stukje heroverd. Men zit thans al in Nelidovo (blz. 3).

Aan de Oostkust van Noord Amerika worden steeds meer schepen getorpedeerd; thans weer een Noorse tanker (blzz 3).

De afgelopen Week.

Met spanning volgde de wereld de conferentie, die gedurende de afgelopen week in Rio de Janeiro werd gehouden, waar men nog tot geen definitieve beslissing kon komen. Juist Zaterdag kon het eerste resultaat gemeld worden: alle 21 Amerikaanse republieken hebben toegezegd de betrekkingen met de landen van de As te verbreken, d.w.z. volgens de procedure van de in elk land geldende wetten.

Met andere woorden, in enkele landen — zie het bericht van jl. Zaterdag, dat voor wat Chili betreft het Chileense Congres alles nog zal moeten bekrachtigen — zal het misschien langer of korter duren.

Men herinnert zich de 4 punten, welke door de Conferentie eenparig werden aanvaard:

1. „De Amerikaanse Republieken bekrachtigen haar verklaring opnieuw, dat elke handeling van agressie door een staat buiten het continent tegen een van haar als een handeling van agressie tegen allen beschouwd zal worden, zijnde een ogenblikkelijke bedreiging voor de vrijheid en onafhankelijkheid van Amerika.

2. De Amerikaanse vertegenwoordigers bekrachtigen opnieuw hun volledige solidariteit en vastberadenheid om samen te werken voor de wederzijdse bescherming tot de invloed van de huidige agressie op het Amerikaanse vasteland verdwenen is.

3. De Amerikaanse Republieken, volgende de procedure, welke gevestigd is door haar eigen wetten en binnen de positie van de omstandigheden in elk harer landen in het huidige internationale conflict, bevelen het verbreken der diplomatieke relaties aan met Japan, Duitsland en Italië, in zoverre de eerste van deze staten aanviel en de beide andere de oorlog verklaarden aan een Amerikaans land.

4. De Amerikaanse Republieken verklaren tenslotte, dat vóór het herstellen der relaties waarnaar het vorige artikel refereert, zij elkander zullen consulteren, zodat de beslissing een hecht karakter draagt."

Is dit een prachtig resultaat als besluit van de afgelopen week, aanvankelijk kon men over de resultaten van de conferentie bezorgd te zijn. Immers het begin van de week scheen alles nog te draaien om dat ene punt. of Argentinië en Chili samen met de overige Amerikaanse landen de betrekkingen met de Asmogendheden zouden verbreken. Over Chili werd niet zozeer gesproken, dan wel over Argentinië, dat nog het grote struikelblok scheen te zijn voor een volkomen solidariteit tussen de landen van het Westelijk halfrond, omdat het gelijk in het vorige Overzicht gezegd werd, economisch op Duitsland steunde.

Als de kat met een muis zo speelden de Argentijnen de gehele week met deze quaestie. Nu werd eens van „betrouwbare zijde" gemeld, dat de quaestie in orde zou komen, dan weer bleek Argentinië koppig om mee te doen. En hoewel Argentinië tenslotte mondeling tot een overeenkomst zou zijn gekomen met de anderen, bleek dat de zaak nog niet afgelopen was en men een tegenvoorstel zou inzenden. Het was dan ook geen wonder, dat in de Verenigde Staten hierover een zekere wrevel ontstond en Senator Conally, Voorzitter van het Senaats-comité voor Buitenlandse Zaken, zich jl. Woensdag kras uitliet over de Argentijnse houding. Snel gaf het State Department een verklaring uit om te zeggen, dat men niet verantwoordelijk was voor hetgeen Senator Connally had gezegd, en zelfs werd aan de Pers — en ook aan ons — de raad gegeven de uitlatingen van Connally liever niet te publiceren of dan met de verklaring van het State Department erbij.

Intussen scheen het State Department echter ook niet geheel tevreden over de gang van zaken te Rio de Janeiro. Men riep alvast een persconferentie bijeen, waarbij een zogenaamd oorlogs-productieplan werd bekend gemaakt. **Sumner Welles**, Onderstaatssecretaris, **Wayne Chatfield Taylor**, Assistent Secretaris van Handel, en **Warren Lee Pierson**, President van de Export-Import Bank, zetten dit plan ter conferentie uiteen.

Dit oorlogs-productieplan omvatte, zoals gezegd werd:

1. het afschaffen van alle handelsversperringen;

2. het vestigen van een algemene valuta voor alle Anti-As landen; en

3. het gebruik van Noordamerikaanse marine- en luchteenheden voor het convoyeren van de scheepvaart op het gehele Westelijke halfrond.

Doel van de bekendmaking zal waarschijnlijk geweest zijn om van Washington uit meer kracht bij te zetten aan de voorstellen van de Conferentie te Rio. Als nadruk werd daar nog bijgevoegd, dat, indien Argentinië en Chili of enig ander land zich niet zouden aansluiten bij het Noordamerikaanse plan, zij eenvoudig aan de kant zouden worden gezet en met medewerking van de overige landen het plan toch zou worden doorgevoerd.

Indien genoemd plan, zoals Donderdag jl. in „Dagblad Amigoe di Curaçao" gepubliceerd, inderdaad zou worden doorgevoerd, zal de macht van de Verenigde Landen ongetwijfeld veel groter worden.

Door dit plan immers zouden alle 26 Verenigde Landen op een gemeenschappelijke economische basis gaan werken, terwijl de grondstoffen van alle landen geworpen worden in een grote vergaarbak, waarop men zich de woorden kan denken: „Voor de oorlogvoering". Tevens zouden door dit plan de arbeidskrachten op zodanige wijze verdeeld worden, dat die het meeste effect zouden hebben op de productie. Eindelijk zou tenslotte tegenover het aaneengesloten blok van de As een ander aaneengesloten blok komen te staan, dat der 26 Verenigde Volken, die begin Januari overeengekomen waren:

1. Elke Regering verbindt zichzelf haar volle bronnen, militaire zowel economische, te gebruiken tegen die leden van het Driemogendhedenpact en zijn aanhangers, waarmede zulke Regering in oorlog is.

2. Elke Regering verbindt zichzelf samen te werken met de Regeringen, die dit pact mede ondertekend hebben en verder om geen afzonderlijke wapenstilstand of vrede te sluiten met de vijanden.

Het 3-punten **plan** van een Oorlogsproductieplan, tezamen met het 2-punten **program** der Verenigde Volken, klinkt heel mooi, maar toch menen wij ten opzichte hiervan een afwachtende

houding te moeten aannemen. De uitvoering immers zal met moeilijkheden gepaard gaan, die nog niet geheel te overzien zijn.

Een derde daad van saamhorigheidsbesef tussen de geallieerden zag het beginnende jaar 1942. Inderdaad blijkt, dat men thans toch gaat inzien, dat alleen stricte saamhorigheid iets bereiken kan tegenover het vaste blok der As-landen.

Een Inter-Geallieerde Oorlogsraad werd te Washington ingesteld. Ruim 22 maanden had het geduurd voor op 12 Juni 1941 de geallieerde leiders besefren, dat een Raad nut zou hebben. Zij kwamen toen in Londen bijeen in het St. James-paleis te Londen. Veel verder dan een paar redevoeringen en resoluties de Nazies uit te roeien kwam men toen niet.

Op 24 September 1941 kwam deze Raad nogmaals in het St. James-paleis bijeen. Thans zat Ivan Maisky ook tussen de geallieerden en voornaamste punt van bespreking vormden: a) Rusland, b) de „Atlantische Brief" van Roosevelt & Churchill, c) het voedselvoorzieningsvraagstuk, d) wat te doen op het Europese vasteland na de oorlog.

Men ziet het: het eigenlijke oorlogsprobleem kwam nergens ter sprake. Eindelijk is thans een Inter-Geallieerde Oorlogsraad te Washington samengekomen. De Raad, die dus wel de derde Inter-Geallieerde vergadering is, is uiteraard geen voortzetting van de beide vorige, die trouwens ook in de Oude wereld zetelde. Wel heeft hij met beide vorige gemeen, dat hij samenkomt na een plotseling zich voorgedaan hebbende verandering (de oorlog tussen Japan en de V.S.).

Deze Inter-Geallieerde Oorlogsraad zal een apart lichaam worden, dat los zal staan van de gezantschappen en de daaraan verbonden militaire en marine-attaché's te Washington. Hij beoogt vooral samenwerking tussen Washington, Ghungking, Londen en Batavia.

Dat deze Inter-Geallieerde Oorlogsraad te Washington werd ingesteld, is tenminste een stap in de goede richting, terwijl het van grote betekenis is, dat Dr. Hubertus J. van Mook zich optimistisch uitliet over de toekomst na besprekingen te hebben gehouden met President Roosevelt.

Het blijkt thans wel, dat Van Mooks reis naar Australië een krijgslist is geweest. Zijn werkelijke doel was Washington, zoals het Curaçaose gerucht trouwens reeds terstond wist te vertellen en men vraagt zich af wáár dat juiste gerucht vandaan kwam.

Ook is het van belang, dat de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken, Eelco Nicolaas van Kleffens, een bezoek zal brengen aan de Verenigde Staten om zich bij den Heer Van Mook te voegen in de besprekingen.

Van Kleffens heeft op de Geallieerde Raadsvergaderingen van 12 Juni en 24 September jl. De Nederlanden vertegenwoordigd. Toch schijnt zijn reis slechts zijdelings in verband te staan met de Oorlogsraad, waarin ervaren krijgers eerder op hun plaats zijn. De keuze van Dijxhoorn en Termijtelen kon dan ook moeilijk beter zijn geweest.

* * *

Terwijl de politieke activiteit in de Nieuwe Wereld alzo biezonder de aandacht trekt, woedt in de Oude Wereld de strijd onverminderd voort. De Russen behaalden een mooie overwinning tegen de Duitsers in de Oosteuropese campagne door de herovering van Mozjaisk, een der meest vooruitgeschoven vijandelijke punten, die nog op Moskou gericht waren. Bij bitter koud weer jagen de Sovjets nu de nazies achterna, die ijlings vluchten in de richting van Vyazma en Smolensk, waar zij misschien zullen proberen stand te houden. In het Noorden van Rusland pogen de Russen intussen de Duitse omarming rond Leningrad los te maken met de Duitsers in de zij te porren.

Het is een methode, die schier altijd onfeilbaar werkt en het heeft er dan ook veel van, dat ook hier de pogingen een goed resultaat zullen hebben.

Het koppigste zijn de Duitsers nog in het Zuiden. Het is Stalins bedoeling de Duitsers van hier terug te slaan. Voor het uitvoeren daarvan begon Maarschalk Semeon Timosjenko een offensief, waarbij respectievelijk de steden Orel, Charkov en Kursk werden aangepakt, terwijl op de Krim landlucht- en zeestrijdkrachten samenspannen om de nazies volledig te vernietigen en hun niet eens kans te bieden zich terug te trekken van het enorme schiereiland, dat uitsteekt in de Zwarte Zee, en slechts weinig kleiner is dan Nederland.

* * *

De op 18 November jl. ingezette Afrikaanse campagne en de campagne om de heerschappij van de Middellandse Zee was vorige week zeer verward. In een verschrikkelijke zandstorm wist de Duitse Generaal Erwin Rommel zijn strijdkrachten terug te trekken naar El Agheila, alzo de verbindingslinies met zijn voorraadbases verkortende. De Britten, die den Duitser slechts met lichte patrouilles volgden, waren hierdoor niet bestand voor de tegenstoot van Rommel en konden niet voorkomen, dat de Astroepen zich weer aan de Oostzijde van de Golf van Sirte of Sidra gingen nestelen.

Terwijl dit plaats had werden de bombardementen op Malta voortgezet met een regelmaat van 5, 7 of 10 maal per dag en sloegen de Britten terug naar de vijandelijke vliegvelden op Sicilië, weliswaar minder dikwijls, maar toch niet minder doeltreffend. Men zou deze bombardementen kunnen vergelijken met die van de „Battle of Britain" in September 1940, toen een invasie van Groot Britannië gevreesd werd. Reeds lang werd een invasie van Malta verwacht en het is wel mogelijk, dat deze samen zal gaan met een tegenoffensief van de asstrijdkrachten in Libye.

* * *

In het Verre Oosten werd de toestand ernstiger. Over een reusachtig front van 5000 mijl opereerden de Japanners van Burma tot Australië en werd een halve cirkel getrokken rond Nederlands Oost Indië. De strategie van de Japanners, welke gericht is tegen onze Oost, tekent zich steeds duidelijker af. Over een afstand van 3000 mijl strekt de Indische Archipel zich uit. Op deze linie, welke geankerd ligt bij Singapore en Australië, hebben de Japanners het gemunt. Terwijl de grootste bedreiging zich concentreerde bij Singapore, werd de Zuidhoek bij Australië niet ongemoeid gelaten en gingen de Japanners ertoe over de onbelangrijke Salomons-eilanden en de vroegere Duitse kolonie Nieuw Brittannië te bezetten. Door deze bezetting zullen zij nu pogen Australië te treffen met bombardementen vanuit de nieuw gevestigde bases en alzo de helpende hand aan Nederlands Indië af te houwen: Verdeel en heers. Met de lijn Singapore-Australië als middellijn ligt de halve Japanse cirkel nu over Malakka, Frans Indo-China, de Philippijnen, de Carolinen Eilanden en de Salomonseilanden.

Van deze punten uit onderneemt Japan de aanvallen op Nederlands Oost Indië. De invasie van Tarakan, Serawak en de Minahassa op Celebes zijn slechts voorproefjes van wat nog zal volgen. Reeds werden Japanse schepen in de Straat van Makassar gebombardeerd door Nederlandse vliegtuigen en werd aan de wereld getoond wat ook wij kunnen bieden. Tevens werd ook getoond, wat wij in de Oost het meeste nodig hebben: vliegtuigen, waarvan er bij het uitbreken van de krijg slechts 2000 beschikbaar waren.

Met vliegtuigen kan men zich de Japanners het best van het lijf houden. Vliegtuigen zijn de werktuigen, die het meeste nodig zijn. En dat is het wat Dr. van Mook aan President Roosevelt vroeg: „Geef ons de werktuigen en wij zullen het werk verrichten".

Curaçao.

VIERING VAN EERSTE GOUDEN JUBILEUM ST. VINCENTIUS-SCHOOL.

„Ik had op 2 feesten gehoopt", verklaart Frater Johannes spijtig.

Toneeluitvoering in San Mateo-club.

In het stampvolle gebouw van de club te San Mateo is gisteren het Eerste Jubileum van de St. Vincentiusschool (Otrabanda) gevierd. Over de historie der school is dezer dagen reeds in een artikel geschreven. Ter herdenking waren behalve een aantal autoriteiten, o.w. Z.H.E. de Apostolisch Vicarius, met de beide Vicariaatssecretarii, Pastoors, Paters, Fraters, notabelen, onderwijzers e.a., tallozen saâmgestroomd. De Inspecteur van het onderwijs, die Vrijdag de festiviteiten bijwoonde, had bericht van verhindering gezonden.

Pastoor Theodorus Exler O.P. heette in een inleidende redevoering de aanwezigen welkom, memoreerde pioniers uit de geschiedenis der school, Mgr. Kieckens, de fraters Richardus, Antonius Sidonius, Fidelius, Joannes en alle fraters, die medegewerkt hebben aan de school. Hun loon staat beschreven in het Boek met de Zeven Zegelen, aldus de Pastoor, die tevens de waardering der Priesters beklemtoonde voor dit prachtige werk van het bizonder onderwijs.

Frater Maria Joannes de Deo, hoofd van de school, heette de gasten vervolgens ook welkom, zeide dat hij gaarne 2 feesten gevierd had, dat van het gouden jubileum en van de inwijding van een nieuwe Vincentiusschool. De tegenwoordige is een oud vervallen beestje, zij is uit de tijd, aldus Frater Joannes.

Het programma werd opgeluisterd door een concert van de bekende Banda Bemol o.l.v. Frater Maria Vincentianus als dirigent. Achtereenvolgens werden uitgevoerd „Le Contrevenant", „La Coupe d'Argent", de „Radulphus-marche" en het „Lang zal hij leven". Kooruitvoeringen o.l.v. Frater Joannes zelf hadden plaats op het toneel. Men zong „Wees Gegroet" van R. Chesquiere; „O, had ik duizend harten", van P. Griesbacher; „Het Bieënvolkje" van R. Chesquiere; „Wat ik kan" van A. Zander; „De Veldkapel" van R. Chesquiere. Onder leiding van Onderwijzer Vos werd een magnifiek gymnastiek-nummer vertoond. Voornaamste deel van het rijk gevarieerde programma was een toneelstuk in drie bedrijven „Voetbal-Henkie". De vlotte vertolker van de hoofdrol naar zijn naam gevraagd, antwoordde prompt: „Julio Sillié, 12 jaar, Belvedèrestraat 36.". Het was een vlot stuk, dat Vrijdag reeds groot succes oogstte en door de leerlingen op allercharmantste wijze werd gespeeld. Men zou zeggen, dat de spelertjes zó in hun rol waren, dat het spel voor hen bijna werkelijkheid was geworden.

Het was een leuke avond, en ieder aanwezige heeft dan ook zichtbaar genoten.

* * *

Het is wel aardig bij gelegenheid van dit feest te wijzen op hetgeen de Fraters voor de Nederlandse zaak betekenen. De Fraters van Tilburg bemannen met ruim 1000 fraters 41 huizen in alle 4 Nederlandse gebiedsdelen verspreid. O.a. staan er 3 Huizen op gebombardeerd Celebes, 2 op Sumatra. Te Menado, waar de heidense Japanners thans zijn, wonen 14 Fraters, die in die stad alleen reeds ± 500 leerlingen hebben. In Tomohon, ook in de Minahassa, staat een Internaat met over de 200 leerlingen.

De jubilerende St. Vincentiusschool van Frater Joannes telt niet minder dan 471 leerlingen. Aanstaande Zondag (1 Februari) is er in de kerk van de H. Familie nog een H. Mis voor de oud-leerlingen en 's avonds in de club een feestavond.

DE SCHOONHEID VAN JAMAICA

Hedenavond lezing in de Club Asiento.

Vrijdag jl. kwam de Heer F. H. Robertson per K.L.M.-vliegtuig op Curaçao aan voor een kort zakelijk verblijf. De heer Robertson is Jamaica's Tourist Trade Commissioner en doet dan ook alles om de aantrekkelijkheid van Jamaica meer naar voren te brengen.

Hedenavond zal hij in de Club Asiento om 20.30 uur een lezing houden over Jamaica. Hij zal o.a. behandelen de geschiedenis van het eiland en de in de loop der eeuwen gemaakte vooruitgang.

Daar de Heer Robertson een speciale studie heeft gemaakt van deze onderwerpen, belooft de lezing van hedenavond zeer interessant te worden, zowel voor hen, die binnenkort hun vacantie op Jamaica denken door te brengen als voor hen, die belang stellen in onze buren. De lezing zal opgeluisterd worden door een geluidsfilm in kleuren, waarbij een uitlegging gegeven wordt door de bekende filmcommentator Lowell Thomas.

Jamaica, dat het eiland der bronnen genoemd wordt, is een zeer schoon eiland en iedereen, die naar een vacantie-oord zoekt, verzuime niet hedenavond de lezing van den Heer Robertson bij te wonen.

Toegangskaarten (gratis) kunnen door niet C.P.I.M.- en C.S.M.-employees aangevraagd worden bij het Clubbestuur of bij het K.L.M. Stadskantoor.

C.P.I.M.- en C.S.M. employees zijn natuurlijk van harte welkom.

R.C.A. OP CURACAO.

Arubanen gaan met de overwinning strijken.

De eerste middag troffen de Arubanen het wel bizonder ongelukkig. Curaçao, dat haast geen regen kent, werd juist nu op een flinke bui vergast.

Toen het om 17 uur echter een beetje scheen op te klaren stelde R.C.A. zich op voor de wedstrijd tegen een combinatie van S.U.B.T. en Transvaal.

Het duurde echter niet lang of het begon flink te storten. De jongens speelden echer flink door, waarbij de Curaçaose combinatie voortdurend op de bal zat. Bij een bestoking van het R.C.A.-doel onderscheidt Berkeveld zich vooral met talrijke mooie schoten. Toch slagen de Arubanen er in het enige punt te scoren door een verkeerde opstelling van de Curaçaose backs. Na een half uur spelens blijkt het echter onmogelijk om de wedstrijd voort te zetten. Mundo Nobo was een modderpoel.

De volgende morgen werd een softballwedstrijd gespeeld tegen C.S.C., die met 26 — 1 geslagen werd.

De wedstrijd van Arsenaal tegen Jong Bonaire op het K.S.C. terrein eindigde in een blanco score. Het was een geanimeerde partij. Een strafschop tegen Aruba werd door de Curaçaoënaars cadeau gegeven.

Des namiddags was Mundo Nobo vol publiek voor de belangrijkste ontmoeting tussen R.C.A. en Jong Holland. Geen plaats was onbezet, noch op de tribune, noch op de standplaats.

De voorafgaande korfbalwedstrijd tussen Groot Kwartier en Independiente werd door eerstgenoemde gewonnen met 2—0.

R.C.A. — Jong Holland 2—1.

Om 16.25 uur fluit scheidsrechter Ankoné voor aanvangen en Jong Holland heeft de uittrap met de wind in de rug. Bij het begin bepalen beide verenigingen zich tot het verkennen en komt het nog niet tot gevaarlijke momenten. Jong Holland laat echter steeds meer het overwicht gelden. Kieper Henriquez krijgt het druk en tot viermaal toe achter elkaar ontstaat een hoekschop op het Arubaanse doel. Deze halen echter niet uit. Aruba doet nu enkele uitvallen, waarbij een kanjer van Loefstok genoteerd wordt, die uitstekend door kieper Senior wordt gehouden. Hierna ontstaat er een lichte verslapping in het spel. Bij een aanval van Jong Holland stormt Wichi op den uitlopenden Henriquez af. Deze moet het leer afstaan. De daaropvolgende voorzet van Wichi wordt prachtig door Pardo overgehaald, doch Quant heeft zich in het doel geplaatst en werkt op het hachelijke ogenblik weg. Even later schiet Haseth van Jong Holland van verre in. Henriquez kan er niet bij en de bal verdwijnt in het net. Scheidsrechter Ankoné fluit echter voor buitenspel. Pardo laat een mooi staaltje van balcontrôle zien als hij het leer tussen twee Arubaanse spelers heenwringt. Hij is het, die even later een moeilijk schot lost. Henriquez houdt echter. Voortdurend is Jong Holland nu in de aanval. Bij een nieuwe hoekschop op het R.C.A.-doel springt Rampenburg uit de kluwen spelers uit en kopt buiten et bereik van den kieper. 1—0 voor Jong Holland. Een hoekschop aan de overkant haalt niets uit en vlak daarop is het rust.

Bij het begin van de tweede helft wordt een schot van Wichi goed gehouden door Henriquez. Over en weer beweegt het spel zich tot na 10 minuten spelens de dikke Chas de kans ziet om Senior het nakijken te geven. 1—1.

Direct is R.C.A. terug voor het Curaçaose doel. Het trio Chirino-Loefstok-Kelkboom geeft een mooie partij te zien. Een hard schot van Loefstok gaat over. De Arubanen komen telkens opnieuw aanstormen. Bij een van deze aanvallen krijgt Chirino een pas van links. Met een onhoudbaar schot in de uiterste hoek geeft hij zijn club de leiding 2—1 precies 10 minuten na de eerste goal. Aruba blijft in de aanval. Het publiek krijgt mooi samenspel te zien en Jong Holland schijnt de klutst kwijt te raken. Chas verdeelt goed. Als Kelkboom van hem een bal toegespeeld krijgt, schiet deze hard over. Een onverwacht schot van Chas ketst tegen de paal terug het veld in. Jong Holland doet nu korte uitvallen, doch Quant, Morales en Henriquez weren alle gevaar. Tegen het einde komt Jong Holland steeds meer aan bod. Een voorzet van Troeman wordt door Rampenburg fijn ingekopt, doch Henriquez vangt even mooi op. Nadat Aruba nog een aanval heeft gedaan, ontstaat er wederom een hoekschop op het R.C.A.-doel. Deze laatste kans blijft echter onbenut en Aruba heeft verdiend gewonnen als Ankoné voor uitscheiden fluit.

ARSENAAL — JONG BONAIRE 0—0.

Gistermorgen speelde het Arubaanse elftal Arsenaal tegen Jong Bonaire op het K.S.C.-terrein op het Rif.

De Arubaanse gasten maakten reeds voor het begin een zeer goede indruk en men kon vaststellen, dat er onder die jongens uitstekende krachten scholen, die het Jong Bonaire niet gemakkelijk zouden maken.

Jong Bonaire deed de uittrap met de wind mee. De binnenspeler speelde de bal achteruit, waar de spil een zeer mooie voorzet gaf naar links. De Arubanen lieten zich niet onthutsen door deze snelle uittrap en al spoedig waren zij meester van het leer en ging men ervan door. De vijftienjarige Arubaanse middenvoor toonde hierbij vooral zijn kunnen. Gelijdelijk aan verflauwde echter het spel aan beide kanten met afwisselende aanvallen op beide doelen.

Tot scoren kwam het echter nooit. De beide doelverdedigers kweten zich uitstekend van hun taak, al zou een aanwijzing aan het adres van den Bonairiaansen keeper om de bal beter vast te houden, misschien wel op haar plaats zijn. Wellicht was dit ook ten dele te wijten aan de glibberige bal door de slechte terreingesteldheid.

Beide elftallen gaven blijk van goed individueel spel, maar gewezen moet worden op het gemis aan voetbal-techniek. De samenwerking tussen achterhoede en voorlinie liet in verscheidene gevallen veel te wensen over door het in den blinde wegwerken van de bal. In de twee voorhoedes kon er een weinig samenspel worden geconstateerd.

Na de half-time werd het spel een beetje vuriger voortgezet, doch ook thans waren zowel samenwerking als samenspel nihil.

De kleine middenvoor van Aruba was meermalen niet op zijn plaats, door een te vergaande inmenging in de achterhoede. Overigens bezit Aruba in dit lenig spelertje een uitmuntenden voetballer, wat hij bij gelegenheden ook bewees. Van verschillende andere spelers kan deze meermalen overbodige achteruittrekking in de achterhoede worden gezegd. Jong Bonaire zou beter doen zijn rechtsbuiten in de middenlinie onder te brengen. Het kalme spel van dezen speler past niet op de buitenplaats. Vele kansen voor het vijandelijke doel werden door Jong Bonaire verspild.

Zowel Arsenaal als Jong Bonaire zijn twee goede en veelbelovende clubs en het staat te bezien of het Boca Junior in de K.S.C.-competitie wedstrijden gelukken zal de Bonairiaanse jongens na meer oefening, te verslaan.

Na afloop reikte Pater W. M. Brada O.P. aan alle gasten een sigarettenkoker uit als herinnering aan deze mooie ontmoeting.

Van de Fronten.

BREST DOOR BRITTEN AANGEVALLEN.

De Britten vielen Brest aan waar de nazie-slagschepen „Scharnhorst" en „Gneisenau" een schuilplaats hebben gezocht. Het communiqué van het Ministerie van Luchtvaart zegt: „Eskaders van Raf-bommenwerpers vielen in de afgelopen nacht de dokken van Brest aan. Geen van onze vliegtuigen wordt vermist. (Londen, (AP) 26.1).

HET RUSSISCH OFFENSIEF IN HET NOORDEN.

„Pravda" verklaarde, dat de machtige aanval van het Rode Leger op Kholm, welke de Noordelijke anker van de Duitse „winterlinie" deed barsten, uitgevoerd werd met een bedriegelijke schijnmanoeuvre, die de Duitsers uit de posities lokte en hen bij afdelingen verpletterde, terwijl de Russen in Westelijke richting rukten voorbij de Valdaï-hoogten. Het blad zeide, dat het offensief de Russen binnen weinig meer dan een maand bracht voorbij de bovenloop van de Dwina op ongeveer 120 mijl van de Letlandse grens. Tevens worden hierdoor de nazie-posities ten Zuiden van Leningrad alsmede bij Smolensk en Vyazma in gevaar gebracht, terwijl 2000 steden en dorpen werden heroverd en de Duitsers alleen in doden 17.000 man verloren. Hieraan voegde het blad toe: „Deze overwinningen tonen aan, dat de Duitse kracht afneemt, terwijl de onze toeneemt".

„Izvestia" zeide, dat een wig van 65 mijl het nazie-plan heeft doorboord om stand te houden aan een linie, die bij Kholm geankerd ligt. Het blad deelde mede, dat het oprukkende Rode leger in de stad bewijzen vond, dat de Duitsers voorraden hadden opgeslagen voor de winter. Warenhuizen waren volgepropt met voedsel en te Andreapol alleen vonden de Russen grote voorraden Franse wijn, meer dan duizend vaten gasoline, 10.000 blikken Noors voedsel en 150 vrachtwagens, geladen met oorlogsmaterialen.

Intussen bewogen de flankerende colonnes zich rond de stad en versperden alle wegen van terugtocht. Tevens werden de spoorlijnen doorgesneden zodat grote Duitse strijdmachten en grote hoeveelheden materiaal veroverd werden. Vandaar bracht de Russische aanval het Rode leger over de Zuidelijke uitlopers van de Valdaï-hoogten naar de stad Toropets op bijna 50 mijl verder naar het Zuid-Westen. Herhaaldelijk meldden de Russen bij deze opmars succesvolle flankbewegingen, die afdeling na afdeling van de terugtrekkende Duitse troepen afsneden. De deserties en massa-overgaven van de nazies, die bibberen van de ontzaggelijke koude namen toe. Een correspondent van „Pravda" zeide, dat eens 4 licht geklede Duitsers uit het bos renden met hun handen boven het hoofd en zich aan hem overgaven, terwijl hij langs de weg liep. Op 19 Januari stormden de Russen Toropets binnen uit het Zuid-Oosten, Zuid-Westen en Noord-Oosten, niettegenstaande aanvallen van Duitse bommenwerpers. De stad viel de volgende dag. (Moskou, (AP) 24.1).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 25 Januari zetten onze eigen troepen de opmars voort en bezetten enkele plaatsen, waaronder de stad Nelidovo aan de spoorlijn Rzjev-Veliki Luki. Op 24 Januari werden 39 Duitse vliegtuigen vernield. Onze verliezen bedragen 11 toestellen. In de Barentszee werd een vijandelijk transportschip van 5000 ton tot zinken gebracht."

Een aanvullend communiqué luidt als volgt: „Op 24 Januari vernietigde onze luchtmacht 4 vijandelijke tanks, 3 pantserwagens, 280 vrachtwagens met troepen en materiaal, 130 karren met ammunitie en 3 veldkanonnen met bemanning. 5 Troepentreinen werden vernield en 3 bataljons infanterie alsmede een eskadron cavalerie werden uiteengeslagen en gedeeltelijk vernietigd" (Moskou, (AP) 26.1).

DUIVELS WEER!

De officiële Duitse radio deelde mede, dat volgens militaire berichten de Russische aanvallen bij de Valdaï-hoogten ten Zuiden van Leningrad bij felle koude zijn afgeslagen. De „Deutsche Allgemeine Zeitung" verklaarde, dat de defensieve gevechten aan het Oostelijk front nog lang zouden moeten voortduren, „gezien het duivelse weer." Het blad zeide, dat gevechten van alle Duitsers moed en hardnekkigheid vereisten (Berlijn, (AP) 25.1).

NELIDOVO DOOR RUSSEN GENOMEN.

De Russen maakten bekend, dat het Rode leger Nelidovo heroverd heeft aan de Moskou-Riga spoorlijn op 170 mijl ten Noord-Westen van Moskou alsmede nog 54 andere bevolkingscentra in een voortgezet offensief naar het Westen.

Nelidovo ligt op 50 mijl ten Westen van Rzhev, welke stad door de Russen omsingeld is aan het versplinterde Duitse front voor Moskou. De stad werd de vorige week gepasseerd bij de Russische opmars naar Kholm. Zapadnaya Dvina op 30 mijl ten Westen van Nelidovo is reeds in handen der Sovjets en de eenheden van het Rode leger slaan vandaar in de richting van Veliki Luki, het volgende belangrijke punt aan de spoorlijn naar de Letlandse grens. (Moskou, (AP) 26.1).

AMERIKANEN HOUDEN STAND OP BATAN.

Een bericht, dat op 23 Januari door den correspondent Clark Lee van het Batan-schiereiland verzonden werd, luidt als volgt: „De Noordamerikaanse troepen vochten vroeg op de dag de derde grote slag van de oorlog en sloegen een krachtige Japanse aanval terug met hevige verliezen voor den vijand. De dageraad toonde hoe de grond voor het Amerikaanse prikkeldraad bedekt was met Japanse doden en gewonden, terwijl de Noordamerikaanse linies intact bleven. Deze geheel Amerikaanse afdeling toonde aldus, dat de Noordamerikaanse troepen den Japanners nog de baas waren. Elke keer als de twee strijdkrachten elkaar ontmoetten, werden de Japanners verslagen. De aanval van hedenmorgen volgde op de bescheting en het bombardement op de Noordamerikaanse posities door de Japanners, welke gijteren de gehele dag duurden. De 105 millimeter veldkanonnen van den vijand bestookten de Noordamerikaanse linies van de ochtend tot de avond, terwijl zijn vliegtuigen onophoudelijk in de lucht ronkten. Bij een aanval zwermden 17 duikbommenwerpers tegelijkertijd neer op de Noordamerikanen.

De vijandelijke activiteit hield op bij het invallen van de duisternis, doch de Noordamerikaanse commandanten gaven aan hun troepen bevel om waakzaam te blijven in afwachting van een grote Japanse nachtelijke aanval. De aanval kwam hedenmorgen om 3 uur toen een groep Japanners, welke op niet minder dan 1000 man geschat wordt, door het struikgewas gekropen was naar het beschermende Noordamerikaanse prikkeldraad en het vuur opende met geweren, submachinegeweren en granaten, aangevuld met het gebruikelijke werpen van donderbussen. De Amerikaanse lichte en zware artillerie opende het vuur ogenblikkelijk en bepleisterden het niemandsland met granaten, terwijl infanteristen sprongen naar de vuurposities voor het bedienen van de machinegeweren en geweren. De verdedigers namen den oprukkenden vijand waar met lichtspoormunitie en lichtverspreidende granaten. Slechts een handvol Japanners drong door tot de Noordamerikaanse posities, waar zij snel werden overmeesterd bij gevechten van man tegen man.

Niettegenstaande het dodelijke Noordamerikaanse vuur, zetten de Japanners de aanval bijna 2 uur lang voort alvorens zich terug trekken naar hun eigen linies. De Noordamerikanen hebben op succesvolle wijze talrijke nachtelijke uitvallen gedaan over het niemandsland. Een majoor, die — hoewel herhaaldelijk gewond — weigerde naar het hospitaal te gaan, leidde verschillende aanvallen om gevangenen en inlichtingen te verzamelen. De Noordamerikaanse officieren beschouwen het Japanse 14e keizerlijke leger als eerste klasse troepen. Dit leger is gedurende de laatste 15 maanden geoefend op Formosa door Generaal Masaharu Homma, klaarblijkelijk met het doel om de Philippijnen aan te vallen." (Met de Noordamerikaanse infanteristen op het Batan-schiereiland, (AP) 25.1).

ITALIAANS CONVOOI IN TRIPOLI GEARRIVEERD.

Het Italiaanse Hoofdcommando deelde mede, dat ernstige verliezen zijn toegebracht aan de Britse strijdkrachten in Noord-Afrika bij voortgezette gevechten in het gebied van Agedabia. Verder werd gezegd, dat een belangrijk Italiaans convooi te Tripoli is aangekomen. (Rome, (AP) 26.1).

WERELDNIEUWS.

CHURCHILL GING NAAR AMERIKA MET DE „DUKE OF YORK".

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat de „Duke of York", Engelands nieuwste slagschip van 35.000 ton, gebruikt werd om Churchill naar de Verenigde Staten te brengen. Het schip is thans in actieve dienst. Geen biezonderheden werden verstrekt betreffende Churchills reis. Geen melding werd gemaakt van de „Jellicoe" en „Beatty", waarvan de kiel gelegd werd in 1937 voor voltooiing in 1941 en het is mogelijk, dat deze thans ook reeds op zee zijn. Naar men denkt hebben de dokwerkers met dag- en nachtploegen gewerkt om het reusachtige slagschip te bewapenen.

De „Duke of York" zal Groot-Britannië's slagvloot versterken, die verzwakt werd door het verlies van de „Prince of Wales", de „Repulse", de „Hood" en de „Royal Oak". Behalve de George V-klasse werden 4 slagschepen van de Lion-klasse gebouwd toen de oorlog begon. Deze zijn de „Lion", de „Temeraire" en 2 anderen die niet genoemd werden. Gezaghebbende bronnen weigerden commentaar te leveren op de huidige phase van de bouw van dit type, welk volgens de plannen het volgende jaar of in 1944 gereed moet komen. (Londen, (AP) 25.1).

FRANCO SPREEKT VOOR MONNIKEN.

Franco, die zich op weg bevindt naar Barcelona voor een eerste bezoek na 3 jaren, zeide tot monniken van het klooster te Montserrat buiten de Catalaanse hoofdstad, dat Spanje thans een „hoofd en een leger heeft en thans het volk nodig heeft". Franco zeide: „De taak van de nationalisten is niet beëindigd met het bevrijden van Spanje van de Rode horden, noch door de herbevestiging van de godsdienst en het heropenen van de kloosterdeuren. De natie kan slechts bestaan als zij een hoofd heeft, een leger om haar te beschermen en een volk om haar te helpen. Onze kruistochten hebben getoond dat wij een hoofd en een leger hebben; thans hebben wij het volk nodig". (Madrid, (AP) 26.1).

ZIONIST RUTENBERG †.

Ir. Pinhas Rutenberg, de bekende Zionist en vroegere president van het Palestijnse Joodse Nationale Comité (Vaad Leumi), is te Jerusalem overleden. Hij werd 62 jaar oud. De overledene heeft behalve in ideëel opzicht ook technisch ontzettend veel voor Palestina gedaan. Met financiële hulp van de Volkenbond, G.B. en U.S.A. stichtte hij in 1923 de Palestijnse Electriciteitsmaatschappij. Vrijwel geheel Palestina profiteert ervan.

Sedert 1919 woonde Ir. Rutenberg in Palestina. Hij werd geboren in de Oekraïne, waar hij tegen het tsaristische regiem werkte en in 1905 een priester, Gapon, die een van de arbeidersdemonstraties te St. Petersburg leidde, hielp om het land te ontvluchten.

CIGARETTEN DUURDER.

De engros-prijs van de Lucky Strikes wordt met 1 Amerikaanse cent verhoogd. Camels, Chesterfields voeren nog besprekingen. In New York kost één pakje van 20 Lucky's nu $ 0,17.

De Conferentie in Rio.

PARAQUAY VERBREEKT RELATIES MET DE AS.

De Paraguese Minister van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat Paraguay de relaties met de As verbroken heeft nadat de Ministers gisteren bijeenkwamen. De verklaring van den Minister van Buitenlandse Zaken luidt als volgt: „In overeenstemming met de beslissing, welke Paraguay nam in de officiële verklaring van 10 December 1941 en overeenkomstig de resolutie, waarover gestemd is op de Conferentie te Rio de Janeiro, heeft de Regering van Paraguay besloten de diplomatieke relaties met Japan, Duitsland en Italië af te breken."

Het nieuws werd ogenblikkelijk medegedeeld aan den Noordamerikaansen Gezant te Asuncion, die later een telegram zond aan President Morinigo — die zich op het ogenblik in zijn zomerverblijf te San Bernardino bevindt — om hem te feliciteren voor de „nobele historische houding, welke door Paraguay is aangenomen" (Asuncion, (AP) 26.1).

DE LAATSTE WERKZAAMHEDEN.

De leiders zijn thans gereed om te beginnen aan de enkele overblijvende werkzaamheden van de conferentie. Wellés, Ruiz Guiñazu, Rosetti en Turbay kwamen met Aranha als Voorzitter bijeen om 9 uur voor het opstellen van de compromissen en enkele belangrijke voorstellen, waaronder de vorming van een Inter-Amerikaanse Defensieraad, de verklaring, dat alle mogendheden die tegen de As strijden non-belligerent zijn en het goedkeuren van de Atlantische Brief. De bijeenkomst van het voltallige Politieke Comité had boven het programma staan: „Een voor de laatste dag der conferentie. Sluiting Dinsdag."

De afgevaardigden sloten de zitting van gisterenavond na 10 minder belangrijke voorstellen te hebben goedgekeurd. Het is karakteristiek, dat Aranha poogde het sub-comité van 5 aan het werk te houden tot alles afgehandeld was, doch Welles, aan wien de inspanning van de laatste 10 dagen van onafgebroken werken te merken valt, haalde hem over tot morgen te wachten. Comité juichte enthousiast bij de bekendmakingen van Guani en Solf y Muro, dat Uruguay en Peru de relaties met de As hebben verbroken. Er zijn tekenen, dat Brazilië de relaties zal verbreken zodra de conferentie beëindigd is. Intussen zetten de bemiddelaars de pogingen voort om een regeling te vinden voor het grensdispuut tussen Ecuador en Peru, doch gaven feitelijk de hoop op deze te kunnen voegen bij de resultaten van de conferentie. (Rio de Janeiro, (AP) 26.1).

NEDERLAND.

JHR. MICHIELS VAN VERDUYNEN BENOEMD TOT MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE.

Bij Koninklijk Besluit is de Nederlandse gezant aan het Hof van Sint James, Jhr. Michiels van Verduynen, benoemd tot minister zonder portefeuille in het Nederlandse cabinet (Londen, G.P.D. 26.1).

GENERAAL PABST †.

Diepe indruk is hier gemaakt door het bericht van de dood van generaal Pabst, tot het uitbreken van de oorlog Nederlands gezant te Tokio. Hij heeft een hartziekte gehad (Londen, G.P.D. 26.1).

ARUBA

NEEMT NU DE VOORZORGSMAATREGELEN.

Het Hoofd van de Luchtbeschermingsdienst Aruba schrijft ons:

De aandacht van het publiek wordt gevestigd op het volgende:

1o. Op het ogenblik is phase B van kracht. Zodra echter gedurende deze phase het signaal „Luchtalarm" wordt gegeven door middel van de Sirenes, betekent dit — lees de Openbare Bekendmaking van 16 December 1941 onder D maar na — dat phase D direct ingaat. Gaat dit signaal tussen zonsondergang en zonsopgang, dan betekent dit, dat de totale verduistering onmiddellijk intreedt. Vanwege de Luchtbeschermingsdienst wordt dan alleen de straatverlichting gedoofd, zodat de huurders — gebruikers — eigenaars van percelen moeten zorgen, dat de daar aanwezige lichten of direct gedoofd of onmiddellijk worden afgeschermd op zodanige wijze, dat buiten niets zichtbaar is.

Nogmaals: De bevolking dient er dus goed om te denken, dat vanwege de Luchtbeschermingsdienst alleen de straatverlichting wordt gedoofd en verder niets.

Het nemen van voorzorgsmaatregelen wordt daarom dringend aanbevolen.

2o. Gedurende „Luchtalarm" worden de telefoonlijnen uitsluitend ter beschikking van de Militaire- en Luchtbeschermingsautoriteiten gehouden; **particulieren kunnen dan dus niet telefoneren.** Vraagt dan ook geen gesprekken aan; het veroorzaakt slechts last en heeft toch geen resultaat.

CURACAO.

BELASTING-HERZIENING.

Dezer dagen is alhier gearriveerd de Heer **Mr. Henri Johan Marie Hoogeveen**, die thans werkzaam is op de Administratie van Financiën. De Heer Hoogeveen was Inspecteur der Belastingen 1e klasse in Medan (Sumatra) en is thans voor onbepaalde tijd naar Curaçao gedetacheerd. De reis van Medan naar hier was lang: 76 dagen duurde het op de kalender, 75 dagen in de natuur, want door het passeren van de 180e breedtegraad is er een kalenderdag bijgekomen. De reis per vrachtboot van Indië naar New York was verschrikkelijk. Van New York naar Willemstad ging per K.N.S.M., dus was gerieflijker.

Een trieste bijkomstigheid is, dat Mevrouw Hoogeveen met één kind in Nederland zitten. De Familie Hoogeveen zou nl. verleden jaar met verlof gaan en Mevrouw en kind reisden vast vooruit. De laffe inval van de nazies bracht ook in dit gezin een scheiding te weeg.

PATERS ZEPPENFELDT EN LUYCKX ARRIVEREN MORGEN.

De Pater Vicarius Provincialis Antoninus van de Veen-Zeppenfeldt O.P., die verleden week ter visitatie naar Aruba vertrok, zal morgen weer hier aankomen. Mede zal hier arriveden Pater Rector Martinus Luyckx O.P., die in verband met werkzaamheden enige tijd op de pastorie van St. Anna zal logeren.

KERSTACTIE VAN HET APOSTOLAAT TER ZEE.

In aanvulling bij het artikel over de Kerstactie 1941 in onze editie van Donderdag 22 Januari jl., kunnen wij nog melden, dat ook van enige personen en instellingen uit de burgerij zeer gewaardeerde steun in giften en natura werd ontvangen. Tezamen met de eigen middelen, werden niet minder dan 2324 kerstpakketten uitgedeeld, voorwaar een schitterende daad, waaruit te meer blijkt hoeveel sympathie het Apostolaat ter Zee bij de burgerij heeft.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.C.S.: Voetbal: Jong Bonaire — Arsenaal 0—0; Asiento — Ajax 4—1.
Softbal: Caribbean — Quick 9—14.

DE HEER JAN NIJMAN TERUG.

In April 1941 vertrok van hier een zeer bekend stadgenoot, **de Heer Jan Nijman.** De Heer Nijman is dezer dagen weer op Curaçao teruggekeerd, waar hij voor zaken voor onbepaalde tijd denkt te blijven. In de V.S. woonde de Heer Nijman lange tijd in New York, maar verder bezocht hij de gehele V. S.

HANDWERKFAIR EN BLOEMENTENTOONSTELLING.

Steunt het werk der Rijdende Cantines in Nederlands Oost Indië.

Onder auspiciën van de Vrouwen Organisatie Curaçao zal er eind April as. gedurende 3 dagen een handwerkfair en bloemententoonstelling gehouden worden ten bate van de rijdende cantines in Nederlands Oost Indië. Er worden alle mogelijke handwerken te koop aangeboden, bv. babykleertjes en speelgoed, van allerlei voor de kinderkamer, jurkjes en pakjes voor de kleuters, kleden en kleedjes, houtzaagwerk, schilder- en smeedwerk enz.,

Inzendingen worden verwacht van Curaçao, Aruba, Saba, St. Maarten en niet te vergeten ook van Suriname.

Tevens zal tegelijk op deze fair een bloemen-, planten-, cacteën- en vruchtententoonstelling gehouden worden, waar men uit kopen kan. Welke bloemen- en plantenliefhebber(ster) zou willen verzuimen hier aan mee te helpen en dit te gaan bezichtigen en een nieuwe plant voor tuin of terras te bemachtigen!

Op deze fair is ook vooral aan de heren gedacht, dat zij zich naar hartelust amuseren kunnen met spel, bar en eettent. Voor de kinderen o.a. de grabbelton en voor op Zaterdagmiddag is er nog eens extra aan hen gedacht; wat al deze bijkomstige attracties zijn, willen we hier nog niet verklappen, u moet zelf komen, u overtuigen, geen bezoeker of bezoekster zal onbevredigd naar huis gaan. En denkt vooral aan het **doel van deze V.O.C. fair.**

Het eerste wat er nu dus van u gevraagd wordt om het slagen van deze fair te verzekeren, is, dat ge zelf een **handwerk** maakt, hetzij borduur- naai-, haak- of appliquéwerk en zo meer, hout en schilderwerk zijn ook van harte welkom als het maar **handwerk** is.

Voor de bloemen- en plantententoonstelling; kijkt u eens in uw tuin, u hebt zeker een mooie plant of fraaie bloemen tegen die tijd om in te zenden en vergeet ook de stekjes liefhebber (ster) niet. Dit is de gelegenheid om stekken uit te wisselen. Bloemen, al zijn het de meest gewoon voorkomende, fraai gerangschikt in pul of vaas zullen een lust voor het oog zijn, denk eens aan de veldbouquetten in Nederland van vóór- en najaar, met smaak en goede wil is er hier ook veel moois van te maken, of een samengesteld stil leven, wie zal daar niet met verrukking naar kijken! Dus allen aan het wek, helpt ook op deze wijze onze zusters en broeders in de Oost.

De handwerken moeten vóór 15 April ingezonden aan een van de leden van de handwerkcommissie, welke gevormd is uit de dames:

Mevrouw D. Da Costa Gomez, Mevrouw L. Arends, Mevrouw S. Brandao, Mevrouw H. Capriles, Mevrouw W. J. C. Chateau, Mevrouw Meyer-Bos, Mevrouw N. Th. Rustige, Mevrouw J. M. v.d. Sar.

Voor de bloemen- en plantententoonstelling wende men zich tot de dames van deze commissie, welke bestaat uit: Mevrouw D. v. Bergeyk, Mevrouw E. Eldermans, Mevrouw L. van Meeteren, Mevrouw Schotborgh, Mevrouw Van Straten.

ALLERLAATSTE NIEUWS

Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat nog 16 plaatsen door het Rode leger genomen werden. Hierbij veroverden de Russen 6 Duitse vliegtuigen, 16 machinegeweren, 200 motorfietsen, 83 karren, 1 artillerieopslagplaats. De Duitse verliezen bedragen meer dan 200 doden, terwijl meer dan 1000 man gedood werden door een enkele Russische afdeling in een Zuidelijke sector van het front.

Het Britse Hoofdkwartier te Caïro deelt mede, dat het centrum van de Libyse gevechten zich thans verplaatst heeft naar een plek ten Noord-Westen van Antelat.

Radio Vichy deelt mede dat de Japanners Kluang hebben veroverd op 50 mijl ten Noorden van Singapore.

Van ingelichte zijde te Londen werd gemeld, dat de richting van Rommels voortrukkende colonnes schijnt aan te tonen, dat hij poogt Benghazi te passeren.

De positie van de huidige gevechten, zoals gemeld door het communiqué van Caïro, wil zeggen, dat Rommel meer dan 40 mijl voortgang heeft gemaakt van de driehoek tussen Agedabia, Antelat en Saunnu, waar hevige tankgevechten gedurende het weekeinde woedden. Het punt, dat door de Duitsers bereikt werd, ligt op 70 mijl ten Zuid-Oosten van Benghazi.

Premier John Curtin van Australië zeide in een radiorede, dat Australië een volle stem moet hebben voor het vormen van de oorlogsstrategie in de Stille Oceaan. Deze verklaring volgde op het zenden van een telegram van het Australische oorlogscabinet naar Londen, waarin gevraagd wordt om de vorming van een Imperiale Oorlogsraad in Londen een Geallieerde Oorlogsraad voor het richten van de grondstrategie in de Stille Oceaan. Curtin verklaarde: **„De vijand dondert aan onze poorten. Australië is voor de Australiërs. Met Gods hulp zullen wij het zo houden."**

De strijd in China

CHINESE KRIJGSKUNDE.

„De Opperbevelhebber moet zijn soldaten als zijn kinderen beschouwen", zeide Sun Tze in 496 v. Chr.

Tsjang-Kai-Sjek is de verpersoonlijking van China's oude strategie

In de speciaal aan China's strijd en opbouw gewijde extra-uitgave van het A.I.D. „De Preangerbode" (hetwelk wij intussen een welgemeend compliment maken voor de wijze, waarop deze belangrijke uitgave werd verzorgd) troffen wij een artikel van den onzen lezers ook reeds als medewerker van „Geef Acht" bekenden Kolonel H. J. D. de Fremery aan, over de Krijgskunde in het Oude en Nieuwe China.

Met toestemming van het A.I.D. laten wij hier dit artikel volgen. Op duidelijke wijze brengt de schrijver hierin naar voren, hoe een volk, dat de handen ineenslaat om voor een rechtvaardige zaak te strijden, in staat is tot werkelijk grootse daden, die aan betekenis winnen naarmate de vijand over meer en betere strijdmiddelen beschikt.

Slechts wanneer men in China heeft gewoond en gereisd, krijgt men begrip van de overweldigende afmetingen van dat rijk, afmetingen, welke daar nog veel meer betekenis hadden dan elders, omdat tot nog voor betrekkelijk korte tijd de kruiwagen en de trekschuit er de snelste vervoermiddelen vormden. Wat voor het begrip ruimte geldt, geldt hier ook voor tijd.

Het nieuwe is reeds oud geweest.

Reeds ongeveer 35 eeuwen was het dank zij een letterschrift reeds mogelijk, de Chinese geschiedenis voor het nageslacht op te tekenen. Zo groot was reeds voor het begin onzer jaartelling het aantal boeken in China, waarin filosofie en geschiedenis waren vastgelegd, dat, hoewel in 213 v. Chr. een verdwaasde keizer, die meende het volk te moeten bevrijden van de demoraliserende invloed der wetenschap en geïdealiseerde oude tradities, honderdduizenden boeken liet verbranden, er toch nog voldoende bewaard is gebleven voor de studie van de leringen der oude Chinese geleerden.

Het Chinese volk heeft perioden van rust en voorspoed gekend, maar het heeft ook reeds vele eeuwen geleden tijdperken van militaire terreur doorgemaakt, zeker niet minder vreselijk dan wat Europa thans ondergaat als gevolg van de machtswellust van een volk, dat in sadistische bloeddorst en vandalisme er in geslaagd is de Mongolen onder Djengis Khan verre in de schaduw te stellen.

Gedurende het Chinese feodale tijdperk — tussen 750 en 250 v. Chr. — heeft het militaire element geen dominerende rol gespeeld. In deze periode was het volk verdeeld in edelen en gemenen. De edelen waren verdeeld in 5 klassen — hertogen, markiezen, graven, jonkers en baronnen —, het lagere volk in geleerden, landbouwers, werklieden en kooplieden. Over militairen wordt zelfs niet gerept. Een echt feodalisme was dit evenwel toch niet. Zo iets was feitelijk onbestaanbaar naast het familiesysteem, waarin de familie, welke mensen van elke „standing" omvat, de basis van het maatschappelijke leven vormt. Ook de landbouw — het hoofdmiddel van bestaan van het Chinese volk — welke geheel afhankelijk was van een ingewikkeld systeem van irrigatie, maakte een waar feodalisme onmogelijk. Het ten gronde gaan van het feodalisme bracht de krijgsmansstand naar voren.

Toch was het militaire bedrijf reeds een onderwerp van studie lang voor de geboorte van Con-Fu Tze. Een van de eerste boeken over krijgskunde werd geschreven door Kuang Tze ongeveer 750 jaar v. Chr.

Slechts een gewapende vrede is mogelijk.

Kuang Tzo geloofde, dat vrede en ontwapening slechts mogelijk zijn, indien een goed gedisciplineerd leger aanwezig is, bij machte de vrede te handhaven en de ontwapening — door wapengeweld — af te dwingen. „Een heerser mag niet bezwijken voor de voorstellen tot ontwapening en algemene vrede. Het mag dan waar zijn, dat ik mij kan weerhouden van een aanvallende oorlog, maar er bestaat geen zekerheid, dat anderen mij niet zullen aanvallen, in welk geval haastelijk bijeengegaarde lichtingen geen tegenstand zullen weten te bieden tegen de gedisciplineerde legers van den aanvaller. Degenen, die vrede tot elke prijs willen, zijn schaamteloze schepselen. Inderdaad is het het militaire gezag, dat de staat regeert, en geen middelen mogen worden gespaard voor de voorbereiding van een goed staand leger, gereed om op elk ogenblik tegen den vijand op te rukken."

KuanTze wilde niet minder dan algehele militarisatie van de staat, en gaf dus blijk alreeds doordrongen te zijn van het begrip „totale oorlog".

Hij legde in verband daarmede de nadruk op de bescherming van den landbouwer, die „indien men hem niet een fair aandeel in zijn opbrengst verzekert, van weinig waarde zal blijken te zijn ingeval van een vijandelijke inval. Het zijn de landbouwers, die het graan produceren, dat de mensen voedt uit welke de troepenafdelingen worden gevormd, die de vestingen bezetten, welke de staat in stand houden."

Hij waarschuwde ook tegen het gebruik van minderwaardige bewapening. Dit staat volgens hem gelijk met het hebben van geen wapens, en het weerloos overgeven van het leger aan de genade van den vijand. Had hij kanonnen gekend, dan zou hij reeds het woord „kanonnenvlees" hebben kunnen uitvinden. 2600 jaar later schreef generaal Foch aan zijn regering woorden van dezelfde strekking.

Een volle buik en beloning.

Aan de morele voorbereiding van den soldaat voor zijn oorlogstaak geloofde KuangTze niet. „De vreugde van de strijd ligt in een volle buik en het vooruitzicht op beloning, niet in een vurige wens tot het wreken der ouders. Te velde is het niet anders dan aan het Hof, het vooruitzicht op beloning is de krachtigste aansporing van den soldaat tot heldhaftig gedrag in de strijd."

KuangTze's cynische leer werd een eeuw later door een groot filosoof, genaamd MoTze, die zich tevens een heftig tegenstander van agressieve oorlogen toonde, krachtig bestreden. Hij wilde, dat men slechts verdedigend zou optreden. Hij vreesde, dat, wanneer vorsten over sterke legers beschikken, zij de verleiding niet zullen weten te weerstaan hun buren aan te vallen, in biezonder diegenen onder hen, die klein en zwak zijn. Men ziet het, er is niets nieuws onder de zon. Veel van wat KuangTze en MoTze 22 eeuwen geleden schreven, geldt ook thans nog ten volle.

Als grootste onder de schrijvers van militaire werken wordt algemeen generaal SunTze beschouwd, die in 496 v. Chr. moet zijn gestorven. Ook in diens werken treft men uitspraken aan, die ook thans nog juist zijn. Zo schrijft hij, dat geen heerser een oorlog met succes kan ten einde brengen, indien het volk niet volkomen bereid is hem te volgen en te steunen. Hij weidt uit over de invloed van klimaat en bodemgesteldheid op de oorlog zowel als over de eisen te stellen aan de bevelvoerenden. Hij stelt hoge morele eisen aan den opperbevelhebber, die een toonbeeld moet zijn van wijsheid, ernst, welwillendheid, moed en gestrengheid. Hij moet zijn soldaten beschouwen als zijn kinderen, wil hij kunnen verwachten, dat zij hem zullen volgen tot in de „diepste dalen".

De vader van de bliksemoorlog was geen Ariër.

Volgens SunTze komt in de oorlog alles aan op snelheid van handelen. Snelheid is nodig bij het oprukken, snelheid bij de aanval. Mag hij dus enerzijds beschouwd worden als de eerste, die de „bliksemoorlog" aanbeval, anderzijds kenmerkte hij zich als een voorstander van de wijze van oorlogvoering door manoeuvreren, ten doel hebbende 's vijands weerstand te breken door hem in zulk een positie te dringen, dat hij zonder vechten gedwongen wordt zich over te geven.

Wat bij al deze Chinese wijsgeren en generaals van de oudheid opvalt, is hun totaal gebrek aan belangstelling voor de morele toestand van den soldaat. Het schijnt voor hen voldoende den man op te nemen in het leger en hem te oefenen in de wapenhandel, om van hem een goed soldaat te maken. Hem idealen bij te brengen, waarvoor hij strijdt, hem op te voeden in een militaire erecode, hem te binden aan een symbool als het vaandel, komt bij hen niet op. Als verontschuldiging kan men aanvoeren, dat in die tijd begrippen als vaderlandsliefde en dergelijke nog niet bestonden.

Kotonev in zijn boek „The Chinese Soldier" zegt, „de stervende Chinese soldaat kan op niemand steunen. Niemand staat klaar om hem te voeren naar de plaats van eeuwig geluk. Hij kent die niet, hij heeft nooit gehoord van de „zalige jachtvelden", waar een krijgsman een welverdiende rust geniet. Hij kent niets van dien aard. Van zijn jeugd af heeft hij geleerd, dat „de phoenix niet terugkeert", en dat de dood het einde is van alles. De dood van den Chinesen soldaat is de dood van een koelie, in het leger gedreven door honger, of ronselarij, in de regel door invloeden buiten hem staande, zelden uit liefde voor het vak, nooit uit liefde voor zijn land."

Hoe kan dit anders in een land, waar de grootste wijsgeren en de een al heftiger dan de ander, de oorlog als iets misdadigs veroordelen. Die mannen kenden de oorlog ook alleen in de vorm van burgeroorlog, want nimmer was het nog in China voorgekomen, dat het land tegen vreemde indringers moest worden verdedigd. Nimmer had ook het Chinese volk te strijden gehad voor het behoud van godsdienstige of morele idealen.

In de periode der burgeroorlogen werd het soldaat-zijn een eer, en werden de generaals onder de goden opgenomen.

De periode der ernstige burgeroorlogen kwam in de tijd van de „drie koninkrijken" — van 168 tot 265 n. Chr. —. In die tijd toen sommige legers aangroeiden tot een sterkte van 400.000 man en meer, werd de naam „soldaat" — allen leringen van Confucius ten spijt — een eretitel. Toen bleken ook de Chinezen bezield met heldenmoed en militaire geest. Verscheidene generaals uit die tijd zijn later door de Chinese keizers onder de goden opgenomen. De bekendste daaronder is wel generaal KuangYü, die ook thans nog als de god van de oorlog wordt vereerd, en waarvoor nog tal van tempels worden onderhouden.

In dit tijdperk breidde het Chinese rijk zich met wapengeweld uit tot Tibet en Indië. In Korea werd voor de eerste maal zwaar gestreden tegen de Japanners. Aan de periode van militaire opleving kwam echter een einde als gevolg van de toenemende invloed van het boeddhisme en Taoisme op het Chinese volk. Geleidelijk werd de militaire invloed door het burgerlijke element verdrongen.

De grootste slag werd echter aan de militaire geest toegebracht door de invoer van de letterkundige examens omstreeks het jaar 1000.

Het leger geraakte op zodanige wijze in verval, dat noch tegen de verovering van het land door de Mongolen, noch tegen de daarop volgende onderwerping door de ManChu's tegenstand van veel betekenis kon worden geboden. Er bestond in die tijd een totale desorganisatie van het leger en een totaal gebrek aan eenheid. De generaals hielden zich meer bezig met letterkunde dan met strategie en tactiek.

De eerste aanraking met Westerse krijgers beleefden de Chinezen omstreeks het midden van de 16e eeuw. Door hun grote overmacht viel het hun niet moeilijk met de Nederlanders en Portugezen af te rekenen. De eerste ernstige botsing met het Westen vond juist een eeuw geleden plaats, toen twee Britse oorlogsbodems in 1839 een Chinese vloot van oorlogsdjunks vernietigden. Overtuigd van de minderwaardigheid der Westerse barbaren tegenover het overmachtige Chinese rijk, beval de Chinese keizer op oud-Chinese wijze onmiddellijk een strafexpeditie ter uitroeiing van de vreemde duivels uit te rusten. De strijd eindigde evenwel in een nederlaag, en de Chinezen waren gedwongen in 1843 het verdrag van Nanking te tekenen, waarmede het laatste bedrijf, de ondergang van het oude China van Confucius, werd ingeluid.

Minderwaardigheid van wapenen en legerleiding.

Na 1843 hadden de Chinezen nog menigmaal gelegenheid de superioriteit der Westerse wapenen en de minderwaardigheid van hun eigen weermacht vast te stellen. Niet alleen schoot hun soms nog uit pijl en blanke wapens bestaande uitrusting te kort tegen de vuurwapens der Europeanen, voor alles bleek de discipline en de samenhang in de Chinese legers geheel en al onvoldoende. Als gevolg daarvan waren de Chinese troepen slechts zelden in staat georganiseerde weerstand te bieden. In de regel ging de strijd al spoedig over in een paniekachtige vlucht, waarop de bevelvoerende generaals, naar de aloude erecode, zelfmoord pleegden, aldus hun trouw aan den keizer bevestigende. Een voorbeeld, dat soms nog enige malen herhaald werd door de achtereenvolgens aangewezen opvolgers. Slaagde een enkele maal een generaal erin zijn troepen stand te doen houden, dan streden de Chinese soldaten, dat zij onder goede leiding in geen enkel opzicht onderdoen voor de soldaten van welke landaard ook.

De invasie der verschillende buitenlandse mogendheden verstoorde meer en meer het evenwicht in de eeuwenoude Chinese kolos. Langzaam zakte het Rijk van het Midden ineen, onmachtig zich te verzetten met een vermolmde weermacht, welke georganiseerd en aangevoerd werd volgens 2500 jaar oude beginselen.

Het volksleger van den „Hemels Koning."

Geleidelijk ontstond een steeds toenemende ontstemming onder het Chinese volk tegen de zulk een onmacht tonende regering te Peking. Het eerste symptoom van deze onrust was de Tai Ping beweging, meer bekend als de Tai Ping opstand. Uit de Tai Ping secte, die het Tai Ping Tien Kuo — het Hemelse Rijk van de Grote Vrede — predikte, ontstond een politieke beweging, die weldra 6 rijke provinciën in Zuid-China omvatte met meer dan honderd millioen inwoners. De leider was een eenvoudig dorpsonderwijzer, die een soort Christelijke leer predikte, en door zijn volgelingen weldra als een Messias werd vereerd. Als T'ien Wang — Hemels Koning — schiep hij vervolgens uit zijn vurigste volgelingen een leger, dat in geen enkel opzicht voor andere door religieus enthousiasme opgezweepte volkslegers onderdeed. Onweerstaanbaar trokken zijn legerscharen door het land, overal een oorlog zonder genade voerende tegen de afgodendienst van Boeddhisme en Taoisme. Tempels werden vernield en de priesters vermoord, evenals de vertegenwoordigers van het gehate Man Chu-régime. Ondanks hun primitieve bewapening met pijlen, lansen en verouderde voorlaadgeweren hielden zij het jarenlang uit tegen de zoveel beter bewapende keizerlijke troepen, die bovendien nog buitenlandse steun kregen. Talloos zijn de daden van moed bedreven door de volgelingen van den T'ien Wang, niet alleen van moed, doch ook van opoffering en ridderlijkheid.

Het einde van het Keizerrijk werd nog verhaast door het wanbestuur van de aan het einde van de vorige eeuw regerende keizerin-weduwe, die o.m. de voor de Chinese vloot bestemde gelden verbruikte voor de bouw van haar zomerpaleis, een der oorzaken van de nederlaag van die vloot in de oorlog tegen Japan in 1894. Uit een groeiend nationalisme ontstond in 1900 de Boxeropstand, een beweging, welke vooral tegen de vreemdelingen was gekeerd, doch die evenzeer gevoed werd door haat tegen de Man Chu regeerders, die de democratische geest van de nieuwe tijd niet vermochten te onderkennen. Zo goed als aanvankelijk de legers van de Tai Pingers waren georganiseerd en gedisciplineerd, zo slecht waren die der Boxers. Hoewel zij, misleid door de verzekering van onkwetsbaarheid, zich in sommige gevechten bij tienduizenden lieten neermaaien door mitrailleurvuur en artillerie konden zij op geen enkel succes bogen.

Met de val van het keizerrijk viel ook het overschot van het leger uit elkaar.

De toevallige ontploffing van een bom te Hankow was het begin van de revolutie, die een einde maakte aan het Keizerrijk in 1911. Van de nieuwe republiek was Dr. Sun Yat Sen de eerste president. Maar met de afschaffing van den keizer vielen ook alle banden weg, die het leger samenhielden. Tot nu toe had elke soldaat trouw gezworen aan den Keizer, nu beschouwden de troepen Yuan Sjih K'ai, dan wel den leider der revolutie, generaal Li Yuan Hung, als den leider, aan wien zij trouw verschuldigd waren. En daarmede werd de basis gelegd voor een nieuw feodalisme in China met feodale legers en feodale oorlogen.

Onbewust werkte Yuan Sjih K'ai aan de verergering van die toestand mede door het oude keizerlijke leger onder de bevelen van de gouverneurs der provinciën te stellen. Na zijn dood in 1917 viel het laatste restantje van centraal gezag weg en werden de Tu Chuns even zovele zelfstandige bende-leiders, die niemand boven zich erkenden. Aangezien hun macht geheel en al berustte op de sterkte van hun troepen, ligt het voor de hand, dat zij aan de uitrusting en oefening daarvan biezondere aandacht wijdden.

Op tal van plaatsen werden nu met behulp van buitenlandse deskundigen fabrieken van krijgsmateriëel gebouwd, terwijl andere buitenlanders de moderne opleiding en uitrusting van de troepen ter hand namen. Verschillende militaire opleidingsscholen werden geopend, en een aanzienlijk aantal jonge Chinezen werd naar het buitenland gezonden teneinde zich op krijgskundig gebied te bekwamen.

Als gevolg van deze nieuwe toestand in het Chinese rijk steeg het aantal soldaten voortdurend. Bedroeg het onder den Keizer nimmer meer dan 6 tot 800.000 man, geleidelijk steeg nu het getal troepen, dat het Chinese volk te onderhouden kreeg, tot meer dan 2 millioen. Het volk werd steeds armer, en de belastingen steeds hoger. In Sze Chwang, waar twee generaals, een oom en een neef elkaar voortdurend bestreden, had het volk reeds meer dan 60 jaar belasting vooruit betaald.

Tsjang Kai Sjek stichtte de regering van Nanking.

Aldus was de toestand toen Dr. Sun Yat Sen omstreeks 1925 zijn tweede revolutie begon. Zijn legers werden aangevoerd door generaal Tsjiang Kai Sjek, directeur van de militaire academie teWham Poa bij Canton, die zijn militaire opleiding in Japan had genoten. Bij zijn leger bevonden zich Borodin en 40 andere Russische militaire instructeurs, die enige jaren eerder door Dr. Sun uit Rusland naar China waren geroepen. In 1927 bereikten de revolutionnairen de Yangtze. Hier had de breuk met Borodin plaats en vestigde generaal Tsjiang na de inname van Peking en de dood van Dr. Sun de hoofdplaats der nieuwe regering te Nanking.

Hier ving hij in 1928 de ontzaglijke taak aan de eenheid van China te vestigen en orde te scheppen in de chaos, die na de dood van Yuang Sjih K'ai was ontstaan. Daartoe achtte hij terecht in de eerste plaats een krachtig, betrouwbaar, goed uitgerust en gedisciplineerd leger nodig. Zijn eerste werk was dan ook zulk een instrument op te bouwen.

Wat hij aantrof, was meer in naam dan inderdaad een leger. De commanderende generaals hadden gewoonlijk in het geheel geen militaire opleiding genoten. Het beste waren nog de weinigen, die als bandiet begonnen waren en zich door moed en energie hadden opgewerkt. Ook bij de lagere officieren liet de militaire kennis veel te wensen over. Het soldatenmateriaal bestond nog steeds uit geronselde koelies, die gewoonlijk weer zo spoedig mogelijk trachtten te deserteren, wat hun doorgaans binnen het jaar gelukte. In sommige gevallen was niet meer dan de helft der soldaten met geweren bewapend. In het begin had generaal Tsjiang bovendien over ten minste driekwart van het leger practisch geen zeggenschap. Dank zij echter de hulp van de door hem naar China geroepen militaire adviseurs, maar vooral door zijn juist inzicht in de betekenis van militaire discipline en goede aanvoering, slaagde hij er in korte tijd in zijn voornaamste tegenstanders, den gouverneur van Sjansi en den zg. „Christen-generaal" Fen Yu Hsiang ten onder te brengen. Dat gaf hem gelegenheid zich tegen de Communisten in Kiangsi te keren. Maar zo slecht kon hij in die tijd nog op zijn aanvoerders vertrouwen, dat in de strijd tegen de over het algemeen beter gedisciplineerde communistische troepen, hij moest bevelen, dat zijn afdelingen haar mitrailleurs thuis moesten laten en patrouilles geen kleinere sterkte mochten hebben dan een bataljon, uit vrees, dat de mitrailleurs in handen des vijands zouden vallen en kleinere patrouilles door hem zouden worden vernietigd. Oorzaak hiervan was ten dele het funeste stelsel, dat aan den divisiecommandant het geld tot onderhoud en betaling van de troep werd verstrekt, zodat deze er belang bij had zo min mogelijk te vechten en verliezen te vermijden, die zijn divisie zouden verzwakken en daarmede zijn aanzien en — last but not least — zijn inkomsten.

De reuzen-arbeid van Tsjiang Kai Shek.

Ondanks al deze grote en kleine moeilijkheden werkte generaal Tsjiang Kai Sjek, hoewel zwaar gehandicapt door gebrek aan geldmiddelen, onverdroten door, niet alleen aan de weermacht, doch evenzeer aan de economische opbouw van het land, dat de geldmiddelen moest opbrengen voor de uitrusting der weermacht. Terwijl duizenden kilometers wegen werden aangelegd, het spoorwegnet werd uitgebreid, de herbebossing van het van alle bossen beroofde gebergte en de irrigatie van waterarme gedeelten van het land werden ter hand genomen, werden ook duizenden jongelieden tot officier opgeleid en werd gepoogd door aanvullingscursussen aan tienduizenden officieren meer militaire kennis bij te brengen.

Men kan echter geen ijzer met handen breken. Voor alles is tijd nodig. Met een 50-tal militaire deskundigen als instructeurs kan men niet in luttele jaren het militaire peil van een uit meer dan honderd divisies bestaand leger opvoeren tot dat van een modern Europees leger. En wat baatte de kennis van de moderne tactische beginselen zolang de uitrusting van het leger onvoldoende bleef? Zelfs al hadde men over ruime geldmiddelen kunnen beschikken, dan nog zou het niet mogelijk zijn geweest binnen enkele jaren het leger van een voldoende hoeveelheid modern krijgsmateriaal te voorzien. Geen enkele fabriek ter wereld zou in staat zijn geweest in die tijd de duizenden kanonnen, de millioenen projectielen daartoe nodig te leveren.

Dientengevolge ging het Chinese leger in 1937 de oorlog tegen Japan in, **in het algemeen niet veel beter uitgerust dan vroeger. De nieuwste wapens bestonden feitelijk slechts in embryonale vorm. Aan artillerie beschikten de honderd divisies, die het leger ongeveer telde, over niet meer dan ten hoogste een 1000-tal bijna dertig jaar oude kanonnen, en slechts over een honderdtal moderne snelvuurkanonnen. De infanterie was iets beter uitgerust.** Alle soldaten hadden geweren, die — hoewel niet van de allerbeste hoedanigheid — in voldoenden getale in het land konden worden vervaardigd. Ook lichte en zware mitrailleurs waren in voldoenden getale aanwezig. Maar de luchtmacht daarentegen stond nog in haar kinderschoenen, en men beschikte over ten hoogste een honderdtal lichte tanks.

Dat deed er intussen niet zoveel toe, daar er toch geen enkele generaal was, die deze moderne strijdmiddelen op de juiste manier zou hebben weten te gebruiken. Voor de opbouw van een volkomen voor zijn taak berekend officierscorps heeft men nu eenmaal tenminste een mensenleeftijd nodig. Niet alle jonge officieren zijn Napoleons, zodat zij op dertigjarige leeftijd in staat geacht kunnen worden een leger te commanderen.

40 millioen strijders in een onmetelijk land.

Ware het niet, dat China over ruim veertig millioen weerbare mannen beschikt, en het Chinese leger eindeloos ver kan terugtrekken in de welhaast onbegrensde uitgestrektheid van het Chinese rijk, de Japanners zouden reeds lang deze oorlog gewonnen hebben ondanks het feit, dat de Chinese officieren en de soldaten toond hebben in geen enkel op[…] dapperheid voor de Japanners on[…] doen.

Op deze ontzaglijke overmacht [...] getalsterkte en de afmetingen v[…] Chinese rijk zijn de Japanse mili[…] gestrand, hopeloos gestrand.

Gedurende de nu reeds bijna [...] jaren durende strijd heeft het C[…] leger veel geleerd. Zijn beste lee[…] ters waren de Japanse militaire[…] elke fout stond de doodstraf. Z[…] ben de Chinezen geleerd hoe een [...] haast uitsluitend uit infanterie be[…] leger een met moderne wapens [...] rusten tegenstander moet best[…] De oude tactiek is eindelijk en [...] goed overboord geworpen en v[…] van begrip dan de traag den[…] Japanse generaals, hebben zij sp[…] de juiste afweer-tactiek ontdekt [...] trekken niet meer onder de bedr[…] met de overmachtige Japanse be[…] ning terug, maar wijken zijwaarts [...] om vervolgens de Japanners in d[…] aan te vallen en tegelijk alle aa[…] van verpleging en munitie te be[…] In de guerilla-oorlog brengen zij [...] lijks den Japanners verliezen to[…] per jaar meer dan honderddu[…] man bedragen.

Veel is er in het leger ten [...] veranderd.

Aan het hoofd van de Chinese [...] macht staat generaal Tsjiang Kai [...] een eminente strateeg, bijgestaan [...] mannen als generaal Tang En Po [...] Tsjung Sji en enkele anderen, die [...] bovendien gedurende vijf jaren o[…] Japanners hebben kunnen oe[…] terwijl bij de Japanners de gen[…] voortdurend door andere werden [...] vangen. Ook de overige Chinese [...] raal zijn verbeterd, waartoe veel [...] bijgedragen het feit, dat ge[…] Tsjiang niet geschroomd heeft ti[…] len generaals, die zijn bevelen nie[…] middellijk en volkomen uitvoerde[…] laten fusilleren.

Reeds vijf jaar biedt dit [...] nu met succes het hoofd [...] alle pogingen tot verdere uitbr[…] der Japanse agressie. Met uitzondering van de bezetting van Nanking he[…] de Japanse troepen in al die tijd [...] terrein kunnen winnen. Hoe lange[…] ze toestand duurt, hoe onwaars[…] lijker het wordt, dat de Japanners [...] Chinese rijk ten onder zullen we[…] brengen.

Maar zo sterk is het Chinese [...] intussen nog niet, dat het eraan [...] kunnen denken de Japanners u[…] land te verdrijven. Die toestand [...] lange na nog niet bereikt. Da[…] mist het door gebrek aan uitr[…] de nodige offensieve kracht. [...] nog gelden de woorden van [...] schalk Fock: **hoe dapper de [...] ook zij, zonder behoorlijke uitr[…] kan hij niets.**

Wellicht zal de Amerikaanse [...] Britse steun aan China daarin v[…] tering brengen. Hopen wij het. China's strijd is ook onze strijd.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Ma. 26

Telegram Afdeling: Hr. Nukoo[…] 675, Negropont 75 A.

Shipping & Supplies: Hr. Po[…] tel. 455, Hotel kamer 57.

Scheepvaart Afd.: Hr. Pruis[…] 299, Emmastad 14.

Comité „Nederland": Het o[…] werp van de causerie, te houden [...] Mr. E. Elias op Donderdag 29 Ja[…] te 20.30 uur in de Club Asiento [...] zijn „Journalistiek in het algemeen [...] in oorlogstijd". Voor de pauze sp[…] Mr. E. Elias, na de pauze is er [...] genheid den spreker vragen te st[…]

Entree ƒ 0,50 per persoon ten [...] van het Comité Nederland. To[…] heeft het personeel van de C.P.I.[…] C.S.M., benevens hun familie[…] Buitenstaanders kunnen door e[…] yees geïntroduceerd worden.

Op de afdeling Personeel is [...] brief ontvangen, gericht aan Cor[…] Kees; ondertekening: Zus Mien [...] zender: Mevr. Cloosterman, Ka[…] straat 16, 's Gravenhage.

Brief werd ontvangen via Hr. [...] bers, C.P.C. Maracaibo.